

ספורנו פרשת לך לך

בראשית פרק טז, א-ו

(א) וְשָׂרִי אֵשֶׁת אַבְרָם לֹא יִלְדָה לוֹ וְלֵאָה שִׁפְחָה מִצְרִית וַיִּשְׁמָהּ הָגֵר: (ב) וַתֹּאמֶר שָׂרִי אֶל-אַבְרָם הִנֵּה-נָא עֲצָרְנִי ה' מִלְדֹת בַּאֲנָא אֶל-שִׁפְחָתִי **אולי אבנה ממנה** וַיִּשְׁמַע אַבְרָם לְקוֹל שָׂרִי: (ג) וַתִּקַּח שָׂרִי אֵשֶׁת-אַבְרָם אֶת-הָגֵר הַמִּצְרִית שִׁפְחָתָהּ מִקֶּץ עֶשְׂרֵי שָׁנִים לְשֵׁבֶת אַבְרָם בְּאֶרֶץ כְּנָעַן וַתִּתֵּן אֹתָהּ לְאַבְרָם אִישָׁהּ לוֹ לְאִשָּׁה: (ד) וַיָּבֵא אֶל-הָגֵר וַתְּהַר וַתֵּלֶד כִּי הִרְתָּה וַתִּקַּל גְּבֻרָתָהּ בְּעֵינֶיהָ: (ה) וַתֹּאמֶר שָׂרִי אֶל-אַבְרָם חֲמָסִי עָלֶיךָ אֲנֹכִי נָתַתִּי שִׁפְחָתִי בְּחִילְךָ וַתֵּלֶד כִּי הִרְתָּה וַאֲקַל בְּעֵינֶיהָ יִשְׁפֹּט ה' בֵּינִי וּבֵינֶיךָ: (ו) וַיֹּאמֶר אַבְרָם אֶל-שָׂרִי הִנֵּה שִׁפְחָתְךָ בְּיָדְךָ עֲשִׂי-לָהּ הַטּוֹב בְּעֵינֶיךָ וַתֵּעָנֶה שָׂרִי וַתִּבְרַח מִפְּנֵיהָ:

רש"י בראשית פרק טז פסוק ב

(ב) אולי אבנה ממנה - לימד על מי שאין לו בנים שאינו בנוי אלא הרוס:
אבנה ממנה - **בזכות** שאכניס צרתי לתוך ביתי:
לקול שרי - לרוחה הקודש שבה:

רמב"ן בראשית פרק טז

(ו) ותענה שרי ותברח מפניה - **חטאה אמנו בענוי הזה**, וגם אברהם בהניחו לעשות כן, ושמע ה' אל עניה ונתן לה בן שיהא פרא אדם לענות זרע אברהם ושרה בכל מיני הענוי:

ספורנו בראשית פרק טז

(ב) הנה נא עצרני ה' מלדת. אף על פי שאמר לתת לך זרע כאמרו "לזרעך אתן את הארץ הזאת" (לעיל יב, ז), לא אמר שיהיה לך אותו הזרע ממני:

אולי אבנה ממנה. **אולי קנאת הירך תעורר הכח לפעולותיו ויתחזק להשיג זרע:**
לקול שרי. נטה לבבו שיהיה דעתה אמתי לפיכך קבל דבריה, לא להתענג במשגל האשה:
(ה) חמסי עליך. שהיה עליך לגעור בה אחרי שהיא אשתך מקילה אותי מפני שהתעברה ממך:

(ו) שפחתך בידך. שאינה משוחררת ממך:

ותענה שרי. **כדי שתכיר שהיא משועבדת**. ולא תבזה עוד את גברתה, לאות שכן יקרה לכל מבזה ישראל, כאמרו "והשתחוו על כפות רגליך כל מנאצריך" (ישעיהו ס, יד):